

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
ŽUPANIJA ZAPADNOHERCEGOVAČKA
OPĆINSKI SUD U LJUBUŠKOM
Broj: 63 0 P 042362 21 P
Ljubuški, 7.7.2022. godine

Općinski sud u Ljubuškom, sudac Filip Šaravanja, u pravnoj stvari tužitelja „R“ d.o.o., ... b.b., Brčko distrikt, zastupanog po punomoćniku K. A, odvjetniku iz Sarajeva, protiv tuženog Ž. B., ... b.b.,... ., zastupanog po M. G., odvjetniku iz..., radi isplate, v.sp. 36.241,05 KM, nakon zaključenja glavne i javne rasprave od 22.6.2022. godine, u nazočnosti punomoćnika parničnih stranaka, donio je dana 7.7.2022. godine sljedeću

P R E S U D U

- I. **ODBIJA SE tužbeni zahtjev** kojim tužitelj traži da se tuženik obveže da mu isplati iznos od 36.241,05 KM na ime nastalog duga zajedno sa zakonskom zateznom kamatom počevši od podnošenja tužbe pa do konačne isplate, te da mu nadoknadi troškove postupka, u roku od 30 dana.
- II. Nalaže se tužitelju da tuženiku naknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 3.281,85 KM sa zakonskom zateznom kamatom počevši od 7.7.2022. godine kao dana presuđenja pa do isplate, u roku od 30 dana.

O b r a z l o ž e n j e

U tužbi od 11.6.2021. godine (dostavljena sudu 18.6.2021. godine) tužitelj navodi da je tuženik od njega kupio vanjski namještaj i tendu s pripadajućom opremom, da je za svoju robu tužitelj ispostavio račune/otpremnice od 22.4.2017. g., 13.5.2017. g, 15.10.2018. i 6.11.2018. godine, ali da tuženik, osim što je platio samo dio duga u iznosu od 900,00 KM dana 15.10.2018. godine, niti do dana pisanja tužbe nije platio preostali dio duga u iznosu od 36.241,05 KM iako je više puta pozivan da to učini. Kako tuženik i pored opomene pred tužbu svoju obvezu nije izvršio, tužitelj tužbom potražuje isplatu duga u preostalom navedenom iznosu i zakonsku zateznu kamatu od dana podnošenja tužbe zajedno s troškovima parničnog postupka.

U odgovoru na tužbu tuženik putem punomoćnika ističe da u cijelosti osporava tužbeni zahtjev kako po pitanju osnovanosti tako i visine istoga, a opreza radi ističe i prigovor zastare potraživanja. Ukazuje da su svi računi koje tužitelj navodi u tužbi uredno plaćeni od strane tuženika i to već prije isporuke robe koja se navodi u računima. Iz tih računa je vidljivo da su to maloprodajni, gotovinski računi izdani na tuženika kao fizičku

osobu, pa je sasvim razumljivo da se takvi računi plaćaju neposredno prije isporuke robe, što je i učinjeno. A to se potvrđuje i u samim računima gdje je navedeno da je datum fakture identičan datumu koji se navodi kao rok plaćanja, što znači da tuženik u maloprodaji nije mogao preuzeti robu prije nego što je izvršio gotovinsko plaćanje, što znači da tuženik nije mogao u maloprodaji preuzeti robu prije nego što je istu platio. Osim toga, u samim računima se navodi da je rok isporuke 30 dana od dana uplate 50 % avansa, a da se razlika plaća najmanje dva dana prije dana isporuke, što znači da tuženik kao kupac ni u kojem slučaju nije mogao dobiti robu prije nego što je podmirio račun, a što je i učinio jednokratnim plaćanjem u gotovini kako je navedeno u računu. Realnost ove situacije potvrđuje navode iz odgovora na tužbu jer je apsolutno nemoguće da tužitelj podnosi tužbu godinama nakon izvršene isporuke robe, tako da u situaciji da tuženik nije pomirio svoje obveze prema tužitelju, isti zasigurno ne bi čekao nekoliko godina da podnese tužbu, uzimajući u obzir da kod prodaje nisu dogovoreni dodatni – naknadni rokovi plaćanja, pogotovo uzimajući u obzir vrijednost robe koja se navodi u tužbi. Predlaže da se tužbeni zahtjev odbije uz naknadu troškova postupka tuženiku.

Na glavnoj raspravi izvedeni su dokazi uvidom i čitanjem u: Račun/otpremnicu br. 46-22/2017 od 22.4.2017. godine; Račun/otpremnicu br. 54-22/2017 od 13.5.2017. godine; Račun/otpremnicu br. 130-22/2018 od 15.10.2018. godine; Račun/otpremnicu br. 147-22/2018 od 6.11.2018. godine; Financijska kartica komitenta za period 1.1.2017. – 31.12.2017. godine; Financijska kartica komitenta za period 1.1.2018. – 31.12.2018. godine; Financijska kartica komitenta za period 1.1.2019. – 31.12.2019. godine; Financijska kartica komitenta za period 1.1.2020. – 31.12.2020. godine; Financijska kartica komitenta za period 1.1.2021. – 4.6.2021. godine; Opomena pred tužbu od 26.2.2021. godine te Uvjerenje o poreznoj registraciji od 15.11.2006. godine. Kao svjedok je saslušan J. P. Nisu kao stranke saslušani zakonski zastupnik tužitelja i tuženik jer su stranke odustale od saslušanja.

Sud je na pripremnom ročištu odredio izvođenje dokaza po vještaku ekonomske struke D. R. iz M., po prijedlogu tužitelja, na okolnosti utvrđivanja neizvršenih uplata prema izdanim računima/otpremicama. Tužitelj je predložio da se isto izvrši uvidom u dokumentaciju u spisu, ali i u poslovne knjige tužitelja. Sud je usvojio takav zahtjev tužitelja, te naložio vještaku da pristupi izradi nalaza i mišljenja. Vještak je sudu dostavio podnesak od 25.5.2022. godine u kojem je ukazao da samo pregledom dokumentacije u spisu nije moguće sačiniti nalaz i mišljenje, te je radi toga od tužitelja zatražila dostavu dodatne dokumentacije (izvod otvorenih potraživanja od kupca, analitičku karticu za 2021. i 2022. godinu, kopiju priznanice o izvršenim plaćanjima po računima koji su predmet tužbe, kopiju fiskalnog računa po predmetnim poreznim računima, te dokaz da su predmetni računi evidentirani u trgovačkoj knjizi na malo). Podneskom od 14.6.2022. godine vještakinja je izvijestila sud da tražena dokumentacija do tog dana nije dostavljena, da joj je istekao rok za izradu nalaza i mišljenja, te je izvršen povrat spisa jer na temelju samo dokumentacije u spisu nije moguće izvršiti vještačenje, odnosno utvrditi sve okolnosti tražene rješenjem o vještačenju.

Na glavnoj raspravi dana 22.6.2022. godine punomoćnik tužitelja je ukazao da je razlog nedostavljanja tražene dokumentacije tehničke prirode jer na vrijeme nije dobio obavijest vještaka, ali da je zvao svog klijenta kako bi provjerio stanje, te je dobio informaciju da su kod tužitelja u tekućoj godini dogodile se reorganizacijske promjene, kao i da je šef računovodstva bio duže razdoblje na bolovanju. S obzirom da je riječ o neplaćenim fakturama iz 2017. godine, računovodstveni sektor tužitelja nije mogao pravovremeno dostaviti podatke koje je tražio vještak, ali na urgenciju punomoćnika, tijekom jučerašnjeg dana (21.6.2022. g.), tužitelj je putem e-pošte, kao i običnom poštom, vještaku otpremio dokumentaciju koju je uspio prikupiti, te je zamolio da vještak sačini nalaz i mišljenje.

Punomoćnik tuženika se protivio odlaganju glavne rasprave radi provođenja vještačenja. Ukazuje da vještačenje nije uopće relevantno jer neće moći odgovoriti na pitanje je li novac koji je tuženik platio tužitelju pravilno proveo kroz blagajnu i rasknjižio u poslovnim knjigama, a u ispisu e-poruke koju je prezentirao tužitelj vidljivo je da razlozi za nedostavu dokumentacije (reorganizacija, bolovanje djelatnika i sl.) nisu objektivno opravdani. Ukazuje da je on kao punomoćnik tuženika kontaktirao vještaka, te da je ustanovio da je vještak još 5.5.2022. godine, mjesec i pol prije održavanja glavne rasprave, kontaktirao punomoćnika tužitelja porukom za dostavu dokumentacije, te da je punomoćnik tužitelja isti dan odgovorio da potvrđuje prijam poruke i priloženog zahtjeva, te da će dostaviti klijentu zahtjev za dostavu tražene dokumentacije.

Sud je u skladu s odredbom čl. 102. st. 2 Zakona o parničnom postupku FBiH ("Službene novine FBiH", broj: 53/03, 73/05, 19/06 i 98/15, dalje u tekstu: ZPP) na okolnosti nedostave dokumentacije vještaku izvršio uvid i čitanje u prezentirane nove dokaze na glavnoj raspravi i to: kopiju prijepisa e-mail poruke poslana od tužitelja tuženiku od 21.6.2022. godine te prijepisa e-poruke upućene od strane V. d.o.o. za punomoćnika tužitelja od 21.6.2022. godine, te ranija e-poruka punomoćnika tužitelja prema V. d.o.o. od 5.5.2022. godine. Analizom iste e-komunikacije između punomoćnika tužitelja i vještaka proizlazi da je do nedostave tražene dokumentacije koja je bila uvjet za obavljanje vještačenja došlo krivnjom tužitelja koji je predložio da se vještačenje na takav način provede. Stoga je sud procesnim rješenjem na glavnoj raspravi odlučio da se određeno vještačenje neće provesti, odnosno odbio je prijedlog tužitelja da se produži rok za sačinjavanje vještačenja, a samim time i da se odgodi glavna rasprava, sve sukladno čl. 11. i čl. 81. st. 4. ZPP-a. Ovo iz razloga što tužitelj nije dokazao da se bez njegove krivnje nije mogao izvesti traženi dokaz, jer problemi u radu administracije tužitelju nisu opravdan razlog za propust jer je utvrđeno da je tužitelj uredno dobio zahtjev vještaka za dostavu potrebne dokumentacije.

Ulazeći u meritum spora vidljivo je da među parničnim strankama nije sporno da su se tužitelj i tuženik nalazili u poslovnom odnosu čiji je predmet prodaja. Tuženik tijekom postupka ne osporava ni da je primio robu koja je predmet četiri računa/otpremnice koje je tužitelj predložio kao dokaz i na kojima zasniva svoje potraživanje prema tuženiku (umanjeno za 900,00 KM za koje tužitelj tvrdi da ih je tuženik platio), a vidljivo je da se ovo dugovanje vodi u poslovnim knjigama tužitelja kao

neizmireno od strane tuženika. Dakle, među strankama je sporno je li tuženik izmirio cjelokupno dugovanje prema navedenim računima/otpremnicama.

Ugovor o prodaji reguliran je odredbama čl. 454-551 preuzetog Zakona o obveznim odnosima (dalje u tekstu ZOO). Ugovor o prodaji nastaje onoga trenutka kad su se ugovarači sporazumjeli o njegovim bitnim elementima (predmetu i cijeni), a s obzirom da je riječ o pokretnim stvarima, isti nije trebao biti zaključen u pismenoj formi.

Stranke nisu prezentirale pisani ugovor o prodaji pa logično proizlazi da je riječ o konsenzualnom, neformalnom ugovoru, a iz navedenih računa (otpremnica) je vidljivo da je iza predmeta i cijene robe stavljena napomena prodavatelja (tužitelja) oko načina predaje robe i isplate cijene. Iz ovoga je vidljivo da je sam tužitelj kao prodavatelj regulirao na koji način je kupac, u ovom slučaju tuženik, dužan izvršiti svoju obvezu plaćanja robe. Tako je vidljivo da je rok isporuke 30 dana od uplate 50 % avansa, kao i definiranje robe, a da se razlika cijene plaća dva radna dana prije isporuke. Roba (namještaj) je u vlasništvu tužitelja sve do konačne isplate, dakle u ovom slučaju riječ je o dispozitivnim pravilima, a dispozitivno pravilo je da se kupoprodajna cijena plaća najkasnije prije preuzimanja robe uz moguće avansno plaćanje (sukladno čl. 516. st. 1. i čl. 518. st. 2. ZOO-a). Iz navedenih računa proizlazi da se plaćanje u obrocima (nakon isporuke robe) nije podrazumijevalo, odnosno nije ugovaralo.

S druge strane, tužitelj u narativnom dijelu tužbe tvrdi da je tuženiku roba isporučena bez da je većim dijelom isplatio cijenu čime dolazi u kontradikciju sa sadržajem računa koje je izdao tuženiku.

Tuženik je predložio saslušanje svjedoka J. P. na okolnosti izvršenog plaćanja spornih računa. Navedeni svjedok je istaknuo da mu je tuženik poznanik, a da je u dugogodišnjem poslovnom odnosu s tužiteljem jer njegova firma ima poslovni ugovor s tužiteljem. Samog tuženika je upoznao s tužiteljem, odveo ga u M., u poslovnicu tužitelja vezano za montažu tendi. Ukazuje da nije istina da tuženik nije platio cijenu za isporučenu robu jer je on bio svjedok plaćanja, kako avansa, tako i razlike cijene jer je se to dogodilo u poslovnici tužitelja gdje je bila izložena roba koju je tuženik kupio za svoj caffè bar. Zna da tek kad se uplati 50 % avansa, tada se počnu izrađivati stolci koji inače nisu na stanju. Navodi da roba nije išla prema fakturama nego prema gotovinskom plaćanju, što znači da ako se plati roba ista se neće niti montirati. Ističe da mu je to sve poznato jer je on tuženiku posudio dio novca koji mu je nedostajao, išli su to zajedno platiti i zna da je bila jedna djevojka koja je radila u poslovnici tužitelja, kao i voditelj poslovnice. To mu je sve poznato jer ga je tuženik obavijestio da je dobio tužbu. Ističe da u poslovnom svijetu, iz njegovog iskustva, nitko neće montirati tendu prije isplate. Vezano za davanje predračuna ili potvrde o plaćanju u konkretnom slučaju, ističe da na to nije obraćao pažnju.

Odredbom čl. 8. ZPP-a propisano je koje će činjenice uzeti kao dokazane odlučuje sud na temelju slobodne ocjene dokaza. Sud će savjesno i pažljivo ocijeniti svaki dokaz posebno i sve dokaze zajedno.

Odredbom čl. 123. ZPP-a propisano je da svaka stranka dužna dokazati činjenice na kojima temelji svoj zahtjev (st.1.), a da će sud slobodnom ocjenom dokaza utvrditi činjenice na temelju kojih će donijeti odluku (st.2.).

Odredbom čl. 126. ZPP-a je propisano da ako sud na temelju ocjene izvedenih dokaza ne može **sa sigurnošću** utvrditi koju činjenicu o postojanju te činjenice zaključiti će primjenom pravila o teretu dokazivanja.

Cijeneći utvrđene činjenice iz provedenih dokaza u skladu sa naprijed navedenim zakonskim odredbama, ovaj sud nalazi da u izvedenim dokazima nema dovoljan oslonac da bi se tužbeni zahtjev tužitelja mogao usvojiti.

Prije svega, vidljivo je da obje strane ukazuju na dokazna sredstva koja se međusobno isključuju, odnosno tužitelj ukazuje na dokaze koji prema njemu dokazuju da tuženik nije izmirio obveze prema tužitelju, dok tuženik ukazuje na dokaze koji dokazuju da je dugovanje izmireno. Da bi sud u parničnom postupku mogao uzeti neku spornu činjenicu za dokazanu, mora biti uvjeren u njezinu istinitost sa stupnjem izvjesnosti, sukladno čl. 126. ZPP-a, a ne vjerojatnosti. Dakle, sud mora steći uvjerenje da su se takve činjenice dogodile izvan svake razumne sumnje. Na tužitelju je teret iznošenja i dokazivanja onih činjenica na kojima temelji svoj zahtjev, a na tuženiku onih na kojima se temelje njegovi prigovori.

Na tuženikov jasan prigovor da je prema sadržaju računa na kojima tužitelj zasniva svoje potraživanje vidljivo tužiteljevo pravilo da se roba tuženiku ne može isporučiti prije nego što kupac isplati cjelokupnu cijenu, te da je to njegov dokaz da je platio isporučenu robu, tužitelj nije proveo niti jedan adekvatan dokaz kojim bi se pobio taj logični prigovor tuženika.

Kako je tužitelj stajališta da je isporučio tuženiku robu bez prethodne uobičajene cjelokupne isplate cijene, što bi pretpostavilo nekakav dogovor o naknadnom plaćanju cijene za isto, iako izdana četiri računa ukazuju na drugačije stanje, u tom slučaju na tužitelju bio teret dokazivanja da se dogodio takav način prijenosa robe (prije plaćanja cijene). Ali tužitelj očito nije prihvatio takav teret, odnosno nije izveo adekvatan dokaz (npr. iskazi svjedoka ili direktora tužitelja, djelatnika poslovnice i sl.) da je u stvarnosti riječ o davanju robe uz ugovaranje nakladnog plaćanja. Takvi dokazi nisu predloženi niti izvedeni od strane tužitelja, a oni su nužni s obzirom na logičnu argumentaciju tuženika kojim je na tužitelja prebacio teret dokazivanja da cijena nije plaćena. Tužitelj od dokaza nudi samo navedena četiri računa, čiji sadržaj ne podržava njegove tvrdnje, kao i financijske kartice prema kojima se dug tuženika i dalje vodi u poslovnim knjigama. Međutim, sami po sebi ovi dokazi nemaju dovoljnu snagu da bi se dokazala osnovanost predmetnog potraživanja prema tuženiku jer ne dovode do izvjesnosti takve činjenice u situaciji navedenog prigovora tuženika.

S druge strane, vidljivo je da od nastanka zadnjeg računa prošlo više godina prije podnošenja tužbe, a proizlazi da je tuženiku vršeno više uzastopnih isporuka (četiri) a razmaci između prve i zadnje su više od jedne godine, a da pri tom tuženik između istih nije vršio gotovinsko plaćanje što izgleda neuobičajeno. To sve ukazuje na nelogičnosti takvog poslovanja, a s druge strane svjedok J. P. jasno i logično ukazuje na način poslovanja tužitelja s drugim klijentima, odnosno da se roba od tužitelja ne može preuzeti prije isplate cjelokupne cijene, što potvrđuju predmetni računi, pa je sud prihvatio takav iskaz svjedoka.

Rezimirajući izneseno, a nakon analize provedenih dokaza, sud zaključuje da tužitelj nije dokazao da mu tuženik nije platio predmetnu cijenu. Sud smatra da u ovakvoj situaciji, imajući u vidu da je tuženik kao kupac fizička osoba te da je plaćanje gotovinsko, nije opravdano očekivati od tuženika da čuva i prezentira dokaze o plaćanju robe koja je kupljena prije više godina od dana podnošenja tužbe.

Iz navedenog se daje zaključiti da je prema činjenicama za konkretan slučaj pravilna primjena pravila o teretu dokazivanja takva da je tužiteljeva obveza dokazivanja da mu tuženik nije platio cjelokupnu cijenu za ispostavljanje četiri predmetna računa, a kako takvu činjenicu tijekom postupka tužitelj nije dokazao sa sigurnošću to je tužbeni zahtjev valjalo odbiti, te je odlučeno kao u izreci ove presude pod stavkom I.

Troškove parničnog postupka sud je dosudio tuženiku u skladu sa čl. 386. st.1. i čl. 387. ZPP-a i važećom OT, te je istom priznao na ime sastava odgovora na tužbu iznos od 935,00 KM, pristupa na pripremno ročište iznos od 935,00 KM, za zastupanje na glavnoj raspravi iznos od 935,00 KM, što iznosi 2.805,00 KM, uvećano za 17 % PDV (476,85 KM) na odvjetničke usluge, što svukupno iznosi 3.281,85 KM, pa je odlučeno kao u izreci pod II.

Na troškove postupka tuženiku su dosuđene zakonske zatezne kamate počevši od 7.7.2022. godine kao dana presuđenja, a temeljem čl. 277. ZOO i čl. 28. st. 2. Zakona o ovršnom postupku.

PRAVNA POUKA: Protiv ove presude tuženik može izjaviti žalbu u roku od 30 dana od donošenja iste za tj. od 7.7.2022. godine, dok za tužitelja taj rok počinje teći od dana dostave njegovom punomoćniku, Županijskom sudu Široki Brijeg.

Sudac

Filip Šaravanja